

Anglický setr při lovu

Motivace na potravu

Výcvik loveckého dravce je ve svém základě naprosto rozdílný od výcviku psa. Jedná se zde o oboustranně výhodný vztah, který je založen na přiměřené nasycenosti dravce, který musí být inspirován skrze potravu, aby se vrátil na rukavici svého pána. Pokud však sokolník špatně odhadne fyzickou kondici svého svěřence, zvolí pak dravec velmi často cestu volnosti a ulétne. Nemá totiž žádnou citovou vazbu, jako mají savci a hlavně psi.

Jedinečná spolupráce

Pro určité způsoby sokolnických lovů je zapotřebí loveckého psa, většinou ohaře. Sokolníci tak využívají jejich vrozených vlastností pro nalezení zvěře a její vystavení. Pro tuto práci se nejvíce osvědčili vlohy anglických setrů a pointrů. Sokolnický lov totiž začíná tím, že se pes vypustí hledat do terénu, když nalezne pernatou zvěř, vy-

I pointer a dravec mohou dobře spolupracovat.

Pes a dravec

Sokolnictví je považováno za jeden z nejstarších způsobů lovů, který je dodnes používán a který nebyl ve své podstatě za celou dobu změněn. Zdroje uvádí, že úsvit sokolnictví se datuje přibližně do 2. tisíciletí př. n. l. a jeho základem je využití přirozených schopností dravce pro ulovení kořisti. Stejně jako si člověk ochočil jiné druhy z živočišné říše, vyzoroval i možnost spojení s dravcem a za krátkou dobu se mu tak stal významným loveckým partnerem.

staví ji svým typickým strnulým postojem, a tím dá sokolníkovi impuls, že může vypustit dravce létat. Vycvičený sokol pak sám přirozeně ví, že potřebuje vystoupat do výšky alespoň sto padesáti metrů a čím výše, tím lépe, aby mohl ulovit bažanta (zajíce sokol neloví!), který je stále ještě ve svém úkrytu. Když se sokolníkovi zdá výška dravce dostatečná, dá povel psovi, který musí někdy až patnáct minut klidně vyčkat na povel k postoupení a vypíchnutí bažanta. Tím práce psa končí a v klidu sleduje útok sokola na právě vylétlou zvěř. Sokol bažanta ve vzduchu srazí pařáty a až na zemi usmrtí zobákem. Takto sokol přirozeně loví a svou kořist si nechá vzít jen výměnou za kus masa, který má sokolník připraven v brašně. Za úspěšný útok musí být pták i pes náležitě odměněni.

Každý má svou roli

Pes nesmí mít tendence kořist aportovat, neboť zde hrozí poranění dravce. Pouze hlídá, aby se na sokola nesnesl jiný divoký dravec, třeba káně. Nebo jeho role přichází v takový okamžik, kdy se bažant sokolovi vytrhne a schová do krytu. Pak dravce vystřídá pes, který na povel poraněnou zvěř dohledá a sokolníkovi přinese. Je zde zřejmě úzká spolupráce všech tří účastníků lovu, kdy každý z nich přesně ví, kdy přichází jeho chvíle. Orel a jestřáb pak loví trochu jiným způsobem, nepotřebují k úspěšné akci vylétat vysoko, ale sokolník je vypouští tzv. z pěsti, a to pokaždé, když pes vystaví a po povelu vypíchne zvěř, v jejich případě i zajíce.

Dva jsou víc než jeden

Sokolnický pes musí mít stoprocentní poslušnost a v žádném případě nesmí vystavovat na prázd-

no. Navíc pokud pracuje pod sokolem, nesmí vystavovat zvěř srstnatou, pouze pernatou! Jeho spolehlivá práce je polovinou úspěšného lovu a to si zkušený pes i dravec uvědomuje a již po několika úspěšných útocích je zřejmá koor-

Německý ohař při lovu

dinace těchto dvou tvorů. Člověk je zde jen jako „organizátor“ lovecké akce. Mnohokrát se stalo, že sokol, který je navyklý pod sebou na zemi vidět vystavovat psa, neloví, pokud jeho čtyřnohý partner chybí. Pes si naopak velmi uvědomuje, že je to právě dravec, který má ty správné vlastnosti, aby onu zvěř ulovil, a tak když uslyší zvonění rolníček, přenechá útok ptákovi.

Pokud chce sokolník naplnit heslo „Nelovíme pro kořist, ale pro všechno to krásné při lovu“, musí ke svému dravci cvičit i spolehlivého psa. Stejně tak jako je myslivec bez psa jen poloviční myslivec, tak i sokolník bez psa má z lovu jen poloviční zážitek.

Text a foto: Ing. Jana Votrubová ■

Sokolníci se svými psy a dravci